

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้

ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑

วันอังคารที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๙

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานอนุกรรมการ
ศาสตราจารย์พิเศษวิชาญ วิชาญสรอรรถ	
๒. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
นายกฤษฎา บุญสมิต	
อธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ	
๓. ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม	อนุกรรมการ
นายศุภกิจ แย้มประชา	
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา	
๔. ผู้แทนสำนักงานประมาณ	อนุกรรมการ
นายเอกสิทธิ์ ยุทธชัยวรกุล	
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ	
๕. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
พลตำรวจตรีชัยพร พานิชอัตรา	
รองผู้บัญชาการสำนักงานกฎหมายและคดี	
๖. ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	อนุกรรมการ
นายพงศ์ธง ทองด้วง	
นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๗. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม	อนุกรรมการ
การทุจริตแห่งชาติ	
นายธรรมบุญ เรืองดิษฐ์	
รองเลขาธิการ ป.ป.ช.	
๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
นางสาวนริศรา แดงไผ่	
ผู้อำนวยการกองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม	

๙.	ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานอนุกรรมการให้ความเห็นชอบ
ศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ	อนุกรรมการ
๑๐.	ผู้แทนสหภาพนายความ
ว่าที่พันตรี สมบัติ วงศ์กำแหง
อุปนายกฝ่ายบริหาร	อนุกรรมการ
๑๑.	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัลลภ นาคบัว	อนุกรรมการ
๑๒.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางอุษา จันทลอย บุญเปี่ยม
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและกระบวนการยุติธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๓.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นายวัฒนากกร สันนัย
นิติกรชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางสาวเปรมมิศา หนูเรืองงาม
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ไม่มาประชุม		
๑.	ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
นายสมโภชน์ ราชแพทยาคม
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ติตราชการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง
นางสมฤดี ธิญญศิริ
รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง	ติตราชการ
๓.	ผู้แทนคณะบดีคณะนิติศาสตร์ของภาครัฐซึ่งเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการฯ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชัย วิสุทธิศักดิ์
ผู้แทนคณะบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ติตราชการ
๔.	ผู้แทนคณะบดีคณะนิติศาสตร์ของภาคเอกชนซึ่งเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการฯ
รองศาสตราจารย์พรชัย สุนทรพันธุ์
คณะบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	ติตราชการ
๕.	ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานอนุกรรมการให้ความเห็นชอบ
ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ดา ธนิตกุล
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายพรชัย ชลวานิชกุล
รองอธิบดีอัยการสำนักงานคดีอาญา	สำนักงานอัยการสูงสุด
๒.	นายณพพล เปียงใจ
อัยการประจำกอง สำนักงานคดีอาญา	สำนักงานอัยการสูงสุด
๓.	พันตำรวจโท สุภัทร ทองส้ม
รอง ผกก. (สอบสวน)	สถานีตำรวจดินแดง
๔.	ร้อยตำรวจเอก สุรัตน์ เพชรินทร์
รอง สว. ตรก. บก. ทท. ๑	สถานีตำรวจดินแดง
๕.	นางสาวกัลยา ถ้ำทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖.	นางสาวฐิตานันท์ ศรีภัทรานุสรณ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗.	นางสาววรรณชนนธ์ บรรณมาศ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่อังคารที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งเวียนให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยเบื้องต้นไม่มีอนุกรรมการท่านใดขอแก้ไขรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ
การประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมภายใต้กรอบการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

จากแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมที่ได้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา มีประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ รวมถึงการจัดทำกฎหมายใหม่และแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ซึ่งมีความสอดคล้องกับภารกิจในการให้ข้อเสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารงานยุติธรรมของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการ กพยช. จึงได้จัดการประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมภายใต้กรอบการขับเคลื่อนภารกิจของ กพยช. เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยเป็นการหารือร่วมกันระหว่างรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ในฐานะประธาน กพยช. และนายอัชพร จารุจินดา ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ

/ด้านกระบวนการ...

ด้านกระบวนการยุติธรรมและคณะ พร้อมด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และรองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (นายอายุตม์ สินธพพันธุ์) โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการฯ ที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๑. แนวทางการประสานงานกับกระทรวงยุติธรรม รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูล ตลอดจนการยกย่องและการเสนอร่างกฎหมายที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมรับผิดชอบ
๒. การจัดทำกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
๓. การดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระยะสั้น (Quick Win) ของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
๔. ข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม

ประเด็นอภิปราย

การดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของรัฐเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระยะสั้น (Quick win) ในโครงการทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจมีความหมายกว้างกว่าความหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๑ เพราะโครงการที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศฯ เสนอไปกับโครงการของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มีนายกอบศักดิ์ ภูตระกูล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ชื่อของโครงการดังกล่าวจะไม่มีกำหนดต่อท้ายว่าเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๑ เพราะตามความนัยของมาตรา ๑๓๔/๑ นั้น มีมุมมองทางฝั่งผู้ต้องหาเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ในการคุ้มครองทั้งฝ่ายผู้เสียหายและผู้ต้องหาจึงเห็นควรให้ตัดข้อความว่า “ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๓๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” ออก

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ วันอังคารที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้มีการพิจารณาผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรม กรณีนายศุภชัย ทัพพสุนทร กระโดดตึกอาคารศาลอาญาเสียชีวิตอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่มีผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมในสองด้าน คือ ด้านของการสอบสวนและการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาและจำเลย และด้านการปฏิบัติต่อเหยื่อและผู้เสียหายจากการกระทำความผิด ซึ่งจะต้องแก้ไขและพัฒนากระบวนการสอบสวนเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน ในขณะเดียวกันจะต้องให้ความสำคัญแก่เหยื่อในการเข้าถึงและได้รับความเป็นธรรมจากการอำนวยความสะดวกของรัฐ รวมถึงการได้รับการเยียวยาที่เหมาะสม ฝ่ายเลขานุการฯ จึงขอเสนอข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากสื่อสารมวลชน กรณีคดีนายศุภชัย ทัพพสุนทร กระโดดตึกอาคารศาลอาญาเสียชีวิตอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ศาลอาญารัชดา นายศุภชัย ทัพพสุนทร ได้เกิดความเครียดหลังรับฟังคำพิพากษาและกระโดดอาคารศาลอาญาเสียชีวิต ซึ่งสาเหตุที่นายศุภชัยฯ กระโดดตึกฆ่าตัวตายนั้น สืบเนื่องมาจากคิดว่าไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมหลังจากศาลชั้นต้นตัดสินในคดีหมายเลขดำ อ.๑๐๘๙/๖๐ ที่พนักงานอัยการคดีอาญา ๔ เป็นโจทก์ฟ้องนายณัฐพงษ์ เงินศิริ อายุ ๑๙ ปี เป็นจำเลยในความผิดเมื่อคืนวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๙ เหตุเกิดบริเวณ ถ.ประชาสงเคราะห์ เขตดินแดง ฐานฆ่า นายธนิธ ทัพพสุนทร อายุ ๒๓ ปี บุตรชายของนายศุภชัยฯ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ และมาตรา ๓๗๑ ประกอบมาตรา ๘๓ จำเลยให้การ

ปฏิเสธต่อผู้คดีว่าไม่ใช่ผู้กระทำผิด ศาลพิเคราะห์คำเบิกความและพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายที่นำสืบหักล้างกันแล้ว เห็นว่าพยานหลักฐานโจทก์ยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอ จึงพิพากษายกฟ้อง

คดีนี้เกิดขึ้นในคืนวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๙ นายธนิตา อายุ ๒๓ ปี บุตรชายของนายสุภชัยฯ ถูกทำร้ายร่างกายจนเสียชีวิต เหตุเกิดบริเวณ ถ.ประชาสงเคราะห์ เขตดินแดง ซึ่งเป็นคดีรับผิดชอบโดยสน.ดินแดง มีประจักษ์พยานที่เป็นพยานบุคคลที่เห็นเหตุการณ์เล่าว่าช่วงที่เกิดเหตุเวลาประมาณ ๒๒.๓๐ น. กลุ่มผู้เสียชีวิต และกลุ่มผู้ต้องสงสัยมาด้วยกันประมาณ ๒๐ คน นั่งอยู่ข้างร้านอาหารใกล้ปากซอย ซึ่งเป็นจุดเล่นน้ำสงกรานต์ จากนั้นกลุ่มบุคคลที่มาด้วยกันประมาณ ๔ – ๕ คน ดึงตัวผู้เสียชีวิตเข้าไปในซอย ไม่นานก็เห็นผู้เสียชีวิตเดินออกมา มีเลือดไหลบริเวณคอ ก่อนเรียกให้เพื่อนที่จอดรถจักรยานยนต์รออยู่หน้าปากซอยนำตัวส่งโรงพยาบาล ในชั้นการสอบสวน ฟ้องร้อง มีการสอบสวนและตรวจสอบสำนวนคดีอย่างครบถ้วน เนื่องจากการดำเนินคดีในความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่น ซึ่งมีอัตราโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต เมื่อพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนและสรุปสำนวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องนั้น มีการเสนอผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้นเพื่อพิจารณาสั่งการ ยึดตามกฎหมาย โดยมีพยานหลักฐาน คือ ภาพจากกล้องวงจรปิด และมีนายตงได้เข้าให้การในชั้นพนักงานสอบสวนและชี้รูยืนยันว่านายณัฐพงษ์เป็นคนแทงผู้ตาย แต่ในการพิจารณาในชั้นศาล ไม่สามารถเบิกตัวนายตงมาเป็นพยานได้ เนื่องจากครอบครัวนายตงนำเอกสารใบรับรองแพทย์มายื่นต่อศาลว่า นายตงป่วยด้วยโรคจิตเวช

ในชั้นการพิจารณา พบว่าประจักษ์พยานที่อ้างว่าเห็นเหตุการณ์และให้การไว้ในชั้นสอบสวน ไม่อาจมาเบิกความในชั้นศาลได้เนื่องจากอยู่ระหว่างการรักษาอาการป่วยทางจิตที่โรงพยาบาล จึงต้องรับฟังคำให้การชั้นสอบสวนที่นำส่งในชั้นศาลประกอบพยานหลักฐานอื่น แต่พยานหลักฐานอื่นยังมีน้ำหนักไม่เพียงพอที่จะรับฟังลงโทษจำเลยได้ เช่น ภาพถ่ายจากกล้องวงจรปิดพบว่าช่วงเวลาที่เกิดเหตุเป็นช่วงเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งมีผู้คนเป็นจำนวนมาก ภาพจากกล้องวงจรปิดที่ปรากฏในชั้นศาลนั้นเห็นแต่เพียงเหตุการณ์ปากทางเข้าซอยที่เกิดเหตุแต่ไม่สามารถบันทึกภาพบริเวณจุดเกิดเหตุไว้ได้ มีคนปรากฏในกล้องวงจรปิดเป็นจำนวนมาก การขุลมุนทำร้ายร่างกายเกิดขึ้นในช่วงเวลาไม่นาน ยากที่จะมีใครสังเกตเห็นว่าใครทำร้ายร่างกายกันอย่างไร อีกทั้งระบุด้วยว่า พยานทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลยต่างพูดตรงกันว่าที่เกิดเหตุมีแสงไฟสว่างเพียงเล็กน้อย ถ้าไม่อยู่ใกล้จะมองเห็นไม่ชัดเจน ประกอบกับนายตงมีอาการมึนเมาคุยไม่ค่อยรู้เรื่องเช่นเดียวกับคนอื่นที่อยู่ในเหตุการณ์ การร่วมรับรู้และแยกแยะเหตุการณ์จึงไม่สามารถทำได้อย่างคนปกติทั่วไป นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ไม่ได้มีการตรวจพบอาวุธที่ใช้ในที่เกิดเหตุ ไม่ได้นำเสื้อผ้าของจำเลยไปตรวจ DNA โดยคำพิพากษาศาลให้รายละเอียดว่า “หลังเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสามารถติดตามจับจำเลยกับพวกได้ในวันเดียวกัน ไม่ปรากฏว่าตรวจยึดอาวุธมีดที่ใช้ก่อเหตุได้จากจำเลย มิได้นำเสื้อผ้าของจำเลยกับพวกไปตรวจพิสูจน์อย่างที่ยึดเสื้อยืดและกางเกงของนายอารีชัยหรือเบ็นซ์ (จำเลยอีกรายซึ่งอยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลเยาวชนฯ) ไปตรวจ DNA และจำเลยเองยืนยันให้การปฏิเสธมาโดยตลอด พยานหลักฐานอื่นของโจทก์เป็นพยานหลักฐานปลายเหตุหรือพยานบอกเล่า ส่วนกล้องวงจรปิดก็ไม่มีภาพเหตุการณ์ทำร้าย ทำให้พยานหลักฐานของโจทก์ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ว่าจำเลยเป็นคนร้าย ไม่ต้องวินิจฉัยพยานหลักฐานของจำเลย พิพากษายกฟ้อง”

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้สอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและมีการอภิปราย รวมถึงให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

จากการพิจารณาผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรม กรณีนายสุภชัย ทัพพสุนทร กระโดดตึกอาคารศาลอาญาเสียชีวิตอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในคดีที่นายธนิต ทัพพสุนทร บุตรชาย

/ถูกทำร้าย...

ถูกทำร้ายร่างกายจนเสียชีวิต คณะอนุกรรมการฯ และผู้แทนหน่วยงานผู้เข้าชี้แจง ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล และมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) พนักงานสอบสวนได้มีการรวบรวมพยานหลักฐานมาโดยตลอด โดยกล้องวงจรปิดมีทั้งสิ้น ๔ ตัว แต่กล้องวงจรปิดที่อยู่ภายในแฟลตเสียไม่สามารถนำมาได้ ประกอบกับช่วงเวลาที่ทำร้ายร่างกายกันเป็นช่วงที่มืด และห่างจากปากซอยมาไม่มาก แต่ไม่ถึงจุดที่กล้องวงจรปิดตั้งอยู่ คดีนี้จึงมีประจักษ์พยาน คือ นายตงเพียงคนเดียว ส่วนกรณีที่ไม่ได้มีการตรวจดีเอ็นเอจากเสื้อผ้าของจำเลย เนื่องจากในขณะที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนไปพบจำเลยไม่ได้อยู่ที่บ้าน และระยะเวลาห่างจากเวลาที่เกิดเหตุหลาย ชั่วโมง รวมไปถึงไม่ได้มีการใส่เสื้อผ้าตัวเดิมแล้ว จึงไม่ได้มีการนำยึดเสื้อผ้าไปตรวจดีเอ็นเอ ประกอบกับจำเลยได้รับสารภาพว่าได้มีการทำร้ายร่างกายนายธนิศ ทัฬหสุนทร ผู้ตาย จริง และลักษณะร่องรอยของอาวุธมีดมีลักษณะปักลง โดยพยานให้การว่าจำเลยยืนอยู่ด้านหลังผู้ตาย ซึ่งจำเลยสูงกว่า ๑๘๐ เซนติเมตร ขณะที่นายธนิศฯ ผู้ตายสูง ๑๗๐ เซนติเมตร รวมถึงหลังเกิดเหตุจำเลยได้หลบหนีไป พนักงานสอบสวนจึงเห็นว่าเป็นพยานหลักฐานที่เพียงพอที่จะพิสูจน์ความผิดได้แล้วว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องจริง จึงไม่ได้มีการตรวจดีเอ็นเอบนเสื้อผ้าของจำเลยอีก ในส่วนของประเด็นเรื่องกล้องวงจรปิด ได้มีการไปสอบถามว่ากล้องเสียจริงหรือไม่ แต่ไม่ได้มีการพยานายศุภชัย ทัฬหสุนทร บิดาของผู้ตายไปตรวจดูว่ากล้องเสียจริงหรือไม่ ส่วนกรณีนายตงที่ไม่สามารถพามาศาลได้ เพราะประสบอุบัติเหตุรถชน เป็นผู้ป่วยติดเตียง รวมไปถึงเมื่อสอบพยานเสร็จแล้ว ในภายหลังพยานบางคนไม่สามารถติดตามตัวมาได้ เนื่องจากในงานศพของนายธนิศฯ ผู้ตาย มีการยิงปืนข่มขู่กันเกิดขึ้น ทำให้พยานในสำนวนไม่กล้ามาให้การในชั้นการสอบสวนและพิจารณาคดี

(๒) ในคดีที่พนักงานสอบสวนฟ้องนายเบ็นซ์ ซึ่งเป็นจำเลยในคดีที่ฟ้องศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลได้ใช้มาตรการแทนการพิพากษาคดี ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๒ ที่กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษาหรือบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยร้องขอ เมื่อศาลสอบถามผู้เสียหายแล้วศาลอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราวแล้วมอบตัวจำเลยให้บุคคลดังกล่าวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ โดยกำหนดเงื่อนไข คือ ให้จำเลยตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้จบ โดยให้นำหลักฐานการศึกษามาเสนอต่อศาลทุกครั้งที่มารายงานตัว ให้จำเลยเข้าร่วมกิจกรรมของศาลอย่างน้อย ๒ โครงการ ให้ผู้ปกครองจำเลยดูแลจำเลยให้ใกล้ชิด โดยกำหนดห้ามจำเลยออกจากเคหสถานหลังจากเวลา ๒๐.๐๐ น. ของทุกวัน ห้ามจำเลยเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน และห้ามจำเลยยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกประเภท โดยให้จำเลยมารายงานตัวต่อศาลทุก ๑ เดือนต่อครั้งทุก ๑ ปี และทุกครั้งที่มารายงานตัวต้องมีการตรวจสอบเสพติดด้วย พร้อมทั้งให้จำเลยชำระเงินแก่โรงเรียนพระดาบสเดือนละ ๑,๐๐๐ บาทไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ หากผิดนัดให้บังคับคดีในจำนวนเงินส่วนที่เหลือทันที

(๓) จากการพิจารณาสำนวนของพนักงานสอบสวนพบว่า มีการสอบพยานมา ๑ ปาก ส่วนพยานปากอื่นเป็นพยานแวดล้อมที่อยู่ใกล้ชิดกับที่เกิดเหตุอีก ๒ ปาก ส่วนพยานอื่นๆ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าพยานที่ได้มายังไม่เพียงพอ ประกอบกับนายศุภชัย ทัฬหสุนทร บิดาของผู้ตายได้ยื่นร้องขอความเป็นธรรมด้วย พนักงานอัยการจึงได้มีการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมอีกหลายปาก แต่ปรากฏว่าที่สอบถามคำให้การมาได้มีเพียงพยาน ๑ ปาก ต่อมานายศุภชัยฯ ขอให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องของกล้องวงจรปิด ซึ่งก็ได้รับผลการสอบสวนเพิ่มเติมมาว่ามีกล้องวงจรปิดเพียงเท่าที่ปรากฏในสำนวนเท่านั้น และกล้องวงจรปิดเสีย เมื่อได้ความดังนี้ พนักงานอัยการเห็นว่ามิมีประจักษ์พยาน ๑ ปาก คือ นายตง และพยานแวดล้อม คือ นายโพล์ ซึ่งได้ยืนยันว่าเห็นจำเลยเป็นผู้ลงมือทำร้ายก่อน และเป็นบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์และเห็นเหตุการณ์มาโดยตลอด พนักงานอัยการจึงเห็นว่าพยานหลักฐานพอฟ้อง จึงได้ฟ้องข้อหาพร้อมกันฆ่า และร่วมกันพาอาวุธมีดไป โดยในชั้นสืบพยาน ได้มีการออกหมายเรียกพยานครบทุกปาก

/แต่ประจักษ์...

แต่ประจักษ์พยาน คือนายตงมีเหตุขัดข้องไม่สามารถมาเบิกความได้ โดยมีการนำหลักฐานการรักษาตัวมาแสดงต่อศาล และเมื่อนายตงไม่มา ศาลจึงตัดพยาน พนักงานอัยการจึงได้ยื่นบันทึกการสืบพยานในชั้นสอบสวนเป็นพยานต่อศาล โดยให้พนักงานสอบสวนเบิกความรับรองถึงพฤติการณ์ของนายตง ว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ส่วนพยานที่เหลืออีก ๗ ปาก ได้สืบพยานไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาศาลจึงได้พิพากษายกฟ้อง โดยเห็นว่าประจักษ์พยานที่ไม่สามารถมาเบิกความได้เป็นประจักษ์พยานสำคัญ ส่วนบันทึกคำให้การในชั้นสอบสวน ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าขาดความต่อเนื่อง ขาดที่มาที่ไปของเหตุการณ์ ศาลจึงไม่รับฟังบันทึกคำให้การในชั้นสอบสวนของนายตง จึงพิพากษายกฟ้อง

๒. มาตรฐานการสอบสวนและความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอบสวน

(๑) ในการทำสำนวนการสอบสวนจำเป็นต้องได้รับการปฏิรูประบบเพื่อให้เกิดมาตรฐานในการสอบสวน โดยให้มีการฝึกอบรมพนักงานสอบสวนให้มีความเชี่ยวชาญ หรือให้ผู้ที่มีองค์ความรู้ในด้านการสอบสวน เข้ามาปฏิบัติหน้าที่

(๒) ควรให้มีการเพิ่มการใช้เทคนิคในการสอบปากคำพยานหรือผู้ต้องหา โดยจะมีลักษณะเป็นเทคนิคของผู้เชี่ยวชาญในการโน้มน้าวให้พุดข้อเท็จจริงด้วยความรู้สึกผ่อนคลาย เพื่อให้พยานหรือผู้ต้องหาที่มีความมั่นใจในการให้ปากคำ

๓. กระบวนการรวบรวมพยานหลักฐาน

ควรให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ รวมถึงกระบวนการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การจัดการสถานที่เกิดเหตุ การเข้าไปยังสถานที่เกิดเหตุ การปิดกั้น การรักษาสถานที่เกิดเหตุ การอนุญาตให้บุคคลเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ โดยให้มีการเก็บพยานหลักฐานตั้งแต่ต้น เพื่อป้องกันไม่ให้พยานหลักฐานถูกทำลาย เสื่อมค่าจนไม่สามารถตรวจพิสูจน์ได้ และให้รวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วนให้ได้มากที่สุดทั้งพยานวัตถุ พยานบุคคล และพยานเอกสาร

๔. นิติวิทยาศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีในการสอบสวน

(๑) พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญมากในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล โดยเฉพาะการตรวจดีเอ็นเอจากวัตถุพยานในที่เกิดเหตุ เพราะพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานที่เป็นความจริงที่ยากที่จะโต้แย้งได้ การขาดพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้ในคดีของนายธนิธฯ เมื่อขาดประจักษ์พยานสำคัญไปแล้ว พยานหลักฐานที่มีอยู่เป็นเพียงพยานแวดล้อม อาจทำให้ศาลพิพากษายกฟ้องในท้ายที่สุด จึงควรให้มีการนำพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในกระบวนการสอบสวนให้มากที่สุด

(๒) ในชั้นสอบสวนควรให้มีการบันทึกภาพและวิดีโอในขณะที่สอบปากคำพยานปากสำคัญ เพื่อให้ศาลได้เห็นอากัปกิริยาและพฤติการณ์ต่างๆ ของพยาน ว่าพยานมีอาการมึนเมา หรือมีสติสัมปชัญญะครบถ้วนหรือไม่ รวมไปถึงสิ่งที่พยานให้การออกมาอาจมากกว่าที่พนักงานสอบสวนสรุปรวบรวมมาไว้ในสำนวน ซึ่งจะเพิ่มความน่าเชื่อถือกรณีไม่สามารถนำตัวพยานมาศาลได้

๕. การบูรณาการงานสอบสวน

ในระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีได้มีการวางหลักเกณฑ์ที่รัดกุม สำหรับการสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน การตรวจที่เกิดเหตุ ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่ควรให้มีความร่วมมือระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการตั้งแต่ต้นทาง โดยเฉพาะในคดีอุกฉกรรจ์ เพื่อให้เกิดความรอบคอบในสำนวนคดี โดยในขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม แต่ละหน่วยงานมีหน้าที่และความชำนาญเฉพาะทางที่แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนหรือตำรวจ มีความชำนาญในด้านการสอบสวน แต่พนักงานสอบสวนไม่ได้มีหน้าที่ในการว่าความ ทักษะในการว่าความและการนำเอาข้อเท็จจริงมาสู่ศาลเป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการ

/ดังนั้น...

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความรอบคอบในการจัดทำสำนวนคดี จึงควรให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการเพื่อให้ได้มุมมองที่ครบถ้วนในการสอบสวน

๖. การคุ้มครองพยาน และการติดตามพยาน

(๑) ในปัจจุบันระบบการคุ้มครองพยานในประเทศไทยยังไม่มี การคุ้มครองพยานอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้พยานยังคงเกิดความเกรงกลัว และไม่กล้ามาให้การและเบิกความเป็นพยาน จึงควรมีการปฏิรูปมาตรฐานของการคุ้มครองพยานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงในการติดตามพยานมาเบิกความในชั้นศาล หากพยานไม่ได้มีการหลบหนี และรู้ที่อยู่ของพยานแน่ชัดแล้ว ควรกำหนดวิธีการให้ชัดเจนในการนำตัวพยานมาศาล ซึ่งอาจใช้แนวทางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๐/๑ ที่บัญญัติให้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความในศาลได้ เมื่อคู่ความร้องขอ หรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้พยานดังกล่าวเบิกความที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการ หรือสถานที่แห่งอื่นนอกศาลนั้น โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้นอกจากนี้ควรมีการปฏิรูปมาตรฐานของการคุ้มครองพยานให้มีประสิทธิภาพ และควรให้มีหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อคุ้มครองพยาน เพื่อให้พยานรู้สึกมั่นใจและกล้าที่จะมาให้ปากคำและให้ความร่วมมือในคดี

(๒) ปัจจุบันมีปัญหาในการติดตามพยานมาเบิกความต่อศาล โดยเมื่อศาลมีหมายเรียกพยาน จะส่งมาที่สถานีตำรวจ สถานีตำรวจจะเป็นผู้มีหน้าที่ไปส่งหมายให้กับพยาน และแจ้งผลการส่งหมายไปให้พนักงานอัยการ เมื่อพยานไม่ไปศาล จะมีการออกหมายอีกครั้ง แต่ตำรวจยังคงไม่มีหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะที่จะไปติดตามพยานมาเบิกความต่อศาล มีเพียงการส่งเอกสารไปตามเท่านั้น

๗. การยื่นอุทธรณ์

ในขณะนี้สำนวนคดีดังกล่าวได้มีการเสนอไปที่สำนักงานคดีศาลสูง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการจัดทำอุทธรณ์ โดยพนักงานอัยการเห็นว่า แม้อคดีนี้จะเป็นคดีอุกฉกรรจ์แต่เห็นได้ชัดว่ามีการทำร้ายกันจริง พร้อมทั้งนายตง (พยาน) ให้การในเวลาใกล้เคียงกับในขณะที่เกิดเหตุ และในขณะที่ให้การก็มีสติสัมปชัญญะครบถ้วน รวมถึงยังมีพยานแวดล้อมอีกหลายปาก จึงเห็นได้ว่าหากยื่นอุทธรณ์ให้ลงโทษในข้อหาความผิดตามมาตรา ๒๘๘ (ฆ่าผู้อื่นตาย) ไม่ได้ ศาลอาจลงโทษมาตรา ๒๙๐ (ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย) ได้ โดยพนักงานอัยการจะรวบรวมอุทธรณ์อย่างรอบคอบ ประกอบกับกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้นมาอีกคณะหนึ่ง เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานและนำข้อมูลไปสนับสนุนพนักงานอัยการในการเขียนคำร้องอุทธรณ์ด้วย ซึ่งเชื่อว่าการอุทธรณ์จะนำความเป็นธรรมมาให้ผู้เสียหายในคดีนี้

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาด้านการคุ้มครองความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม กรณีนายศุภชัย ทัพพสุนทร กระโดดตึกอาคราศาลอาญาเสียชีวิตอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยได้ศึกษากระบวนการทางกฎหมายด้านการสอบสวนและการดำเนินคดี ด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาและจำเลย และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ด้านการปฏิบัติต่อเหยื่อหรือผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิด และด้านการพิจารณาและพิพากษาคดี รายละเอียดปรากฏตามแผนภาพที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนากระบวนการให้สอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมต่อไป ดังนี้

๑. ด้านการสอบสวนและการดำเนินคดี

การสอบสวนถือเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการดำเนินคดีที่มีความสำคัญยิ่ง คือกระบวนการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน ที่จะต้องพัฒนาให้เกิดกระบวนการสอบสวนที่มีมาตรฐาน และเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งในส่วนการพิสูจน์ความผิดและความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาและจำเลย มิใช่การรวบรวมพยานหลักฐานเพียงเพื่อกล่าวหาหรือเพื่อนำไปสู่การฟ้องคดีเท่านั้น แต่จะต้องมีการให้

ความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีโอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเหมาะสม ซึ่งมีข้อเสนอและร่างกฎหมายของคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ (๑) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) โดยมีพลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นประธานกรรมการ (๒) คณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. โดยมี นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการ (๓) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยมี นายอัมพร จารุจินดา เป็นประธานกรรมการ และ (๔) คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ซึ่งมี ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานอนุกรรมการ ทั้งนี้ มีประเด็นที่ควรปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม คือ การร้องทุกข์กล่าวโทษ/การแจ้งข้อกล่าวหา บันทึกการสอบสวน และจัดทำสำนวน นิติวิทยาศาสตร์ ระยะเวลา การสอบสวนและทำความเข้าใจคดี ระบบหลักประกันความเป็นอิสระ การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวน มาตรฐานการสอบสวน ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานอัยการและพนักงานสอบสวน คุณสมบัติของพนักงานสอบสวนและผู้ช่วยพนักงานสอบสวน และการพัฒนาและการฝึกอบรม

๒. ด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาและจำเลย และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย โดยส่วนมากจะกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อาทิ การพบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย สิทธิในการมีทนายความในชั้นการสอบสวนและพิจารณา สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วต่อเนื่องและเป็นธรรม นอกจากนี้ คณะกรรมการชุดต่างๆ ข้างต้น ได้มีข้อเสนอและร่างกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การสอบสวนต้องกระทำโดยมุ่งให้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหาเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามความจริงที่เกิดขึ้น พนักงานสอบสวนจะแจ้งข้อหาที่ยังมิได้มีหลักฐานพอสมควรที่แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหา น่าจะได้รับการทำความผิดนั้นมิได้ พนักงานสอบสวนต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับแจ้งถึงเหตุแห่งความล่าช้า ตลอดจนกรอบระยะเวลาที่คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จของการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินคดี ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

๓. ด้านการปฏิบัติต่อเหยื่อหรือผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิด

ในขณะนี้ องค์การสหประชาชาติ ได้มีการประกาศรองรับสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหายในคดีอาญา โดยได้ประกาศ “ปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง” (Declaration of basic Principles of Justice For Victims of Crime and abuse of power) เพื่อที่จะกำหนดหลักการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม โดยมีปรัชญาพื้นฐานให้ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญาต้องได้รับการยอมรับและได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งได้มีการกำหนดมาตรฐานการคุ้มครองผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมไว้ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมต้องเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม (Access to Justice and fair treatment) ๒) การได้รับโอกาสชดเชยความเสียหายโดยผู้กระทำความผิด (Restitution) ๓) ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมจะต้องได้รับการชดเชยความเสียหายโดยรัฐ (Compensation) และ ๔) การให้ความช่วยเหลือแก่เหยื่อด้านอื่นๆ (Assistance)

๔. ด้านการพิจารณาและพิพากษาคดี

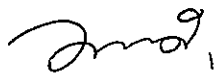
การพิจารณาและพิพากษาคดีเป็นขั้นตอนกระบวนการสุดท้ายในกระบวนการยุติธรรมที่จะทำให้ประชาชนได้รับความยุติธรรม โดยศาลจะมีอำนาจหน้าที่ในการรับฟังพยานหลักฐานภายใต้

กระบวนการที่เป็นธรรม (Due Process Model) โดยมีกระบวนการขั้นตอนในการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหา จำเลยและผู้เสียหาย โดยยึดหลักการสันนิษฐานว่าจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาคัดสินว่า จำเลยเป็นผู้กระทำความผิด ซึ่งกรณีนี้จะเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้บริสุทธิ์ พร้อมทั้งก่อให้เกิด ความเป็นธรรมแก่คู่ความทั้งสองฝ่ายในการต่อสู้คดี ทั้งนี้ ในประเด็นด้านการพิจารณาและพิพากษาคดี ได้มี ข้อเสนอและร่างกฎหมายของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ การกำหนดให้ศาล ตั้งทนายความให้จำเลยในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง การกำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลย เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า การกำหนดให้หากโจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริต ให้ศาลมีคำสั่ง ยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้อง และห้ามโจทก์ยื่นฟ้องคดีนั้นอีก และการเพิ่มบทลงโทษผู้ต้องหาหรือจำเลย ที่หลบหนีในระหว่างการปล่อยชั่วคราว

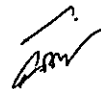
มติที่ประชุม เห็นชอบให้เสนอแนวทางการปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการ สอบสวนและการดำเนินคดี ด้านสิทธิผู้ต้องหาหรือจำเลย ด้านการให้ความช่วยเหลือเหยื่อและผู้เสียหาย และ ด้านการพิจารณาและพิพากษาคดีต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเพื่อพิจารณา โดยให้มีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม และให้เสนอคณะกรรมการ พัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) พิจารณาต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ
ไม่มี

เลิกประชุม เวลา ๑๒.๓๐ น.

(นางสาวเปรมมิตา หนูเรืองงาม)
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จดยางานการประชุม

(นายวัฒนกร สันนัย)
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จดยางานการประชุม

(นางอุษา จินพลอย บุญเปี่ยม)
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้จดยางานการประชุม